

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
﴿يَا بَنِي آدَمَ لَا يَفْتِنَنَّكُمُ الشَّيْطَانُ كَمَا أَخْرَجَ أَبَوَيْكُم مِّنَ الْجَنَّةِ يَنزِعُ عَنْهُمَا لِبَاسَهُمَا لِيُرِيَهُمَا سَوَاتِهِمَا ۖ إِنَّهُ يَرِيكُمْ هُوَ وَقَبِيلُهُ مِّنْ حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُمْ ۚ إِنَّا جَعَلْنَا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ﴾
الأعراف، الآية 27

«إِيَّاكُمْ وَالظَّنَّ، فَإِنَّ الظَّنَّ أَكْذَبُ الْحَدِيثِ، وَلَا تَجَسَّسُوا، وَلَا تَحَسَّسُوا، وَلَا تَبَاغَضُوا، وَكُونُوا إِخْوَانًا»
البخاري، النكاح، 46

Kıymetli Müslümanlar!

Her insanın sahip olduğu temel hakları vardır. Bu temel haklardan biri de mahremiyettir. Yüce Allah'ın temiz bir fıtratla yarattığı beden, insanın mahremidir; dokunulmazdır. İslam'da mahremiyet hakkının söz konusu edildiği üç temel alan vardır. Bunlar beden, mekân ve bilgi mahremiyetidir. Beden mahremiyeti kişinin her türlü fiziksel müdahaleden ve şiddetten, gözetlenmekten korunma hakkıdır. Mekân mahremiyeti kişiyi kuşatan fiziksel alanın korunmasını ve özel yaşam alanlarının dokunulmazlığını ifade eder. Bilgi mahremiyeti ise özel bilgilerin toplanması, saklanması, çoğaltılması ve paylaşılması gibi hususlarda dokunulmazlıkları belirler.

Muhterem Müslümanlar!

Resul-i Ekrem (s.a.v.) Efendimiz, “Bedeninin senin üzerinde hakkı var.”¹ buyururken insana vücudu konusundaki sorumluluğunu hatırlatmaktadır. Bu sorumluluk bedenin beslenme, giyinme, hastalıklardan korunma, tedavi olma gibi haklarının yanında, mahremiyet hakkını da gözetmeyi gerektirir. Bireylerin özel yaşam alanlarına selamsız, izinsiz ya da habersiz girilmesi, ahlaka ve hukuka aykırı bir durumdur. Evlerimiz sakinlerini barındıran, koruyan, saklayan, özel hâlleri örten, mahrem mekânlardır. Şahsa özel bir mekâna girilirken izin alınması gerektiği, Kur'an'a konu olacak derecede mühim bir meseledir. Mekân mahremiyetinin ihlaline dair bir diğer sorunlu davranış ise özel yaşam alanını

gözetlemektir. Peygamberimiz (s.a.v.), “Hiç kimse izin almaksızın başkasının evinin içine bakmasın. Kim izinsiz bakarsa aynen izinsiz girmiş gibi (suç işlemiş) olur.”² buyurmak suretiyle bu konuya dikkat çeker.

Değerli Müminler!

Teknolojinin gelişmesiyle mahremiyeti korumak zorlaştı; dijital ortamlar her tür içeriğin, hatta özel kalması gerekenlerin bile kolayca paylaşıldığı mecralara dönüştü. Mahrem şeylerin sergilenmesi dijitalleşmenin etkisi mi, beğenilme arzusu mu yoksa ahlaki bir çözülme mi? Bu noktada hepimiz kendimizi sorgulamalıyız. Bu platformlarda dinen ve ahlaken sakıncalı paylaşımlar, mahremiyet ihlalleri ve kişilik haklarının çiğnenmesi ciddi bir sorun hâline gelmiştir. Sosyal medya kullanımında da ahlaki ilkelerin gözetilmesi zorunluluğu vardır. Sosyal medyayı kullanırken, bu dünyada her şeyin bize emanet olduğunun idrakinde olarak yazı, söz ve göz emanetini muhafaza etmek en önemli önceliğimiz olmalıdır. Sosyal medyada da olsa başkalarının ayıp ve kusurlarını araştırmak, sırlarını ortaya dökmek haramdır, günahtır. Hutbemin başında okuduğum ayette Yüce Allah: “Ey Âdemoğulları! Şeytan, anne babanızı ayıp yerlerini birbirine göstermek için elbiselerini soyarak cennetten çıkardığı gibi sizi de aldatmasın. Çünkü o ve yandaşları, sizin onları göremeyeceğiniz yerden sizi görürler. Şüphesiz biz şeytanları inanmayanların yoldaşları yaptık.”³ buyurarak bizleri bu konuda uyarmaktadır. Mümin her yerde ve her ortamda mümin olduğunu unutmamalıdır. Sosyal medya da buna dâhildir. Kulluğumuz ve sorumluluklarımız sosyal mecralarda da devam ediyor. Bu nedenle, sosyal medyada okuduğumuz bir yazıyı, gördüğümüz bir görüntüyü veya haberi araştırmaksızın paylaşmanın hiç şüphesiz bir sorumluluğu olduğunu da unutmamalıyız. Hutbemin başında okuduğum hadîs-i şerifte Efendimiz (a.s.) “Zandan sakının. Çünkü zan, yalanın ta kendisidir. Birbirinizin özel hâllerini araştırmayın, birbirinizin konuştuklarına kulak kabartmayın, birbirinize kin beslemeyin. Kardeşler olun!”⁴ diye buyurmaktadır.

Öyleyse gelin, zandan uzak durup mahremiyete saygı göstererek birbirimizin haklarını koruyalım ve gerçek anlamda kardeş olalım.

¹ Müslim, Sıyâm, 182

² Tirmizi, Salât, 148

³ A'râf suresi, 7:27

⁴ Buhârî, Nikâh, 46